

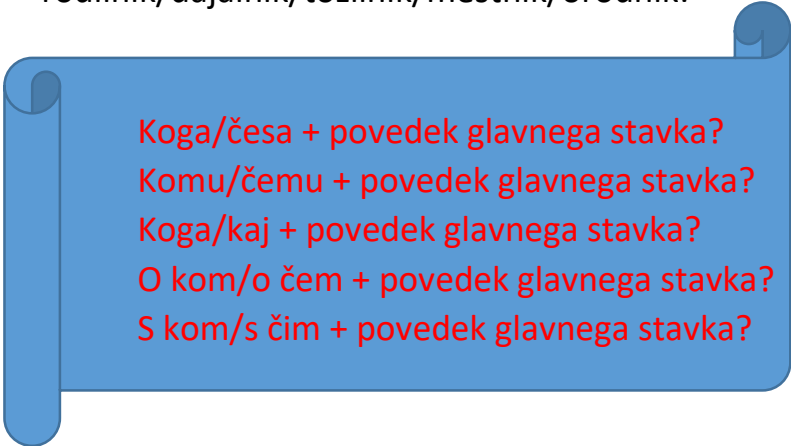
Predmetni odvisniki

Pozdravljeni, učenci!

Danes boste spoznali drugi, predmetni odvisnik. Podoben je osebkovemu, samo da se po njem vprašamo z »ostalimi vprašalnicami za sklone« in povedkom glavnega stavka.

Če smo se po osebkovem odvisniku spraševali z vprašalnico za imenovalnik (in s povedkom glavnega stavka), **katere vprašalnice** nam torej ostanejo za **predmetni odvisnik**?

Ostanejo nam vprašalnice za ostale sklone, torej za
rodilnik/dajalnik/tožilnik/mestnik/orodnik:

Koga/česa + povedek glavnega stavka?
Komu/čemu + povedek glavnega stavka?
Koga/kaj + povedek glavnega stavka?
O kom/o čem + povedek glavnega stavka?
S kom/s čim + povedek glavnega stavka?

Poglejmo si razlago in naloge na povezavah:

- <https://eucbeniki.sio.si/slo8/2315/index3.html>
- <https://eucbeniki.sio.si/slo8/2315/index4.html>
- <https://eucbeniki.sio.si/slo8/2315/index5.html>

Čakajo nas še naloge za **ponavljanje snovi**. Reši naloge v samostojnem delovnem zvezku: **str. 95 (nal. 8)–str. 97 (nal. 9)**.

Preveri s pomočjo rešitev (najdeš jih tudi na portalu ucim.te):

8. naloga:

a-naloga:

Prva poved je dvostavčna, druga pa enostavčna.

Obe povedi sta enostavčni.

Obe povedi sta dvostavčni.

Prva poved je enostavčna, druga pa je dvostavčna.

b-naloga:

Osebek: **Mnogi strokovnjaki**

Povedek: **opozarjajo**

Predmet: **na nevarnosti mobilne telefonije**

c-naloga:

Glavni stavek je za odvisnikom.

DA NE

Osebek, povedek in predmet so v glavnem stavku.

DA NE

V glavnem stavku manjka osebek.

DA NE

V glavnem stavku manjka predmet.

DA NE

Glavni stavek je od odvisnega ločen z vejico.

DA NE

Po odvisniku se vprašamo *kdo ali kaj* + povedek gl. st.

DA NE

Po odvisniku se vprašamo na *koga ali kaj* + povedek gl. st.

DA NE

č-naloga:

Vlogo predmeta glavnega stavka ima **cel odvisni stavek**.
del odvisnega stavka.

d-naloga:

(Odvisnik, ki ima vlogo glavnega stavka, bi imenoval/-a) predmetni odvisnik(.

9. naloga:

a-naloga:

Kaj/Koga ali kaj svetujejo?

Uporabnikom na primer svetujejo, naj bodo pri naročanju brezplačnih melodij zelo pozorni.

Kaj/Koga ali kaj spregledajo?

Mnogi uporabniki spregledajo, da so resnični pogoji in cene po navadi skriti v drobnem tisku.

Kaj/Koga ali kaj omogočajo?

Prenosni telefoni mladim tudi omogočajo, da posnamejo fotografijo ali video.

Komu/Komu ali čemu se zgodi?

Komur je v veselje fotografiranje s telefonom, se lahko zgodi marsikaj neprijetnega.

S kom/S kom ali čim si izmenjuje?

Na spletu si lahko izmenjuje fotografije, s komer si želi.

b-naloga:

Spraševal/-a sem se po vršilcu dejanja oz. nosilcu stanja/po dejanju oz. stanju/**po tistem, ki ga dejanje prizadeva**/po kraju ali času dejanja.

Vsi odvisni stavki imajo torej vlogo osebka/povedka/**predmeta**/prislovnega določila.

V zvezek prepisi razlago:

Predmetni odvisnik dopolnjuje povedek glavnega stavka s podatkom o vsebini dejanja. Po njem se lahko vprašamo z vprašalnico **koga ali kaj + povedek glavnega stavka**. Pogosto vsebuje tudi druge podatke, npr. **komu ali čemu je dejanje namenjeno, koga ali česa ni ipd**. Glavni stavek je od odvisnega vedno ločen z **vejico**.